

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Положення
про навчальну психолого-консультативну лабораторію
Бердянського державного педагогічного університету

Бердянськ, 2018

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає мету, структуру, організацію управління, основні завдання, принципи, функції, зміст та порядок діяльності навчальної психолого-консультативної лабораторії Бердянського державного педагогічного університету.

2. Це Положення є правовою та організаційно-методичною основою її роботи. Будь-які зміни та доповнення до нього вносять за рішенням вченої ради Бердянського державного педагогічного університету.

3. Навчальна психолого-консультативна лабораторія (далі - Лабораторія) є структурним підрозділом Бердянського державного педагогічного університету (далі Університет).

4. У своїй діяльності лабораторія керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про психологічну службу у системі освіти України, Типовим положенням про центри практичної психології і соціальної роботи, Статутом Університету та цим Положенням.

5. Метою діяльності Лабораторії є створення умов для всебічного розвитку здобувачів освіти, охорони їх психічного здоров'я, надання психологічної допомоги (підтримки) всім учасникам освітнього процесу.

6. Принципи діяльності лабораторії: професійна компетентність та відповідальність; індивідуальний підхід; доступність соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги); системність у здійсненні професійної діяльності; людиноцентризм та партнерство; конфіденційність; дотримання норм професійної етики.

7. Лабораторія створюється та ліквідується за рішенням вченої ради Університету. У своїй діяльності підзвітна завідувачу кафедри психології.

8. Посадова ієархія та чисельність працівників лабораторії затверджується штатним розписом Університету.

9. До складу лабораторії входять: завідувач лабораторії, практичний психолог, соціальний педагог, лаборант. Посади завідувача лабораторії, практичного психолога та соціального педагога є педагогічними. Особи, які їх обіймають підлягають атестації відповідно до діючого законодавства України.

10. Режим роботи лабораторії відповідає правилам внутрішнього трудового розпорядку Університету.

II. Основні завдання

1 Основними завданнями лабораторії є:

- організація та здійснення досліджень психолого-педагогічних проблем освітнього процесу та суб'єктів освітнього простору;

- сприяння повноцінному розвитку особистості здобувачів освіти, створення умов для формування у них мотивації до самовиховання і саморозвитку, професійному визначенню;

- моніторинговий супровід професійного становлення особистості здобувачів освіти як майбутніх фахівців;

- забезпечення умов для проведення практичних занять за курсами та спецкурсами навчального процесу спеціальності 053 Психологія;
- забезпечення умов для оволодіння студентами вміннями та навичками дослідницької роботи та застосування набутих знань на практиці в процесі вивчення базових психологічних дисциплін та написанні курсових, кваліфікаційних та магістерських робіт;
- забезпечення умов для оволодіння студентами вміннями та навичками роботи практичного психолога; їх відпрацювання та вдосконалення;
- психолого-педагогічний супровід педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу відповідно до його звернення;
- профілактика і корекція відхилень в особистісному розвитку студентів;
- створення умов для формування досвіду наукової та науково-практичної діяльності обдарованих студентів та молодих викладачів університету.

2. Для досягнення основної мети та виконання основних завдань лабораторія використовує наступні методи:

- діагностика – вивчення та визначення індивідуальних особливостей розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначені; виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціальній адаптації;
- прогнозика – передбачення ситуації, що впливатиме на розвиток особистості чи групи, результатів освітнього процесу, визначення тенденцій розвитку груп і міжгрупових відносин, подальшого розвитку психологічних та соціальних явищ з урахуванням найважливіших факторів становлення особистості;
- профілактика – своєчасне попередження порушення психічного здоров'я особистості, міжособистісних стосунків, запобігання конфліктних ситуацій в освітньому процесі;
- консультування та корекція – усунення виявлених труднощів у психічному та особистісному розвитку здобувачів освіти, подолання проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до різних форм девіантної поведінки;
- просвіта – формування психологічної культури учасників освітнього процесу.

III. Функції

1. Основними функціями лабораторії є :

- організаційно-пошукова – визначення стратегії, мети, завдань, планування її діяльності та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

- діагностично-прогностична – психолого-педагогічне вивчення проблем та можливостей індивідуального розвитку здобувачів освіти та прогнозування результатів освітнього процесу з урахуванням найважливіших факторів становлення особистості;
- корекційно-відновлювальна – корегування проблем, труднощів, подолання шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів із метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- когнітивно-розвивальна – сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти;
- консультаційно-просвітницька – консультування здобувачів освіти, їх батьків (законних представників), педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу щодо розвитку, виховання і навчання та формування психологічної компетентності учасників освітнього процесу;
- соціально-перетворювальна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися в складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо);
- захисна – захист конституційних прав і статусу, законних інтересів дітей та молоді.

2. Для забезпечення функцій, працівники лабораторії зобов'язані:

- дотримуватися професійно-етичних принципів, поважати гідність здобувачів освіти, інших учасників освітнього процесу, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- завчасно повідомляти учасників освітнього процесу щодо проведення опитування/тестування, чи інших видів роботи; інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;
- знати нормативно-правові документи щодо діяльності психологічної служби та соціально-педагогічного патронажу у системі освіти;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісному співробітництві з усіма учасниками освітнього процесу;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;

- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків або законних представників (у передбачених законом випадках);
- виконувати функції та надавати оцінювальне судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів освіти;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань учасників освітнього процесу і батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

IV. Права та відповідальність

1. Посадові права, обов'язки та відповідальність працівників лабораторії визначаються посадовими інструкціями та правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету.
2. Крім прав зазначених у посадових інструкціях та правилах внутрішнього трудового розпорядку Університету, працівники лабораторії мають право:
  - порушувати питання перед адміністрацією Університету щодо створення умов для ефективної роботи та підвищення кваліфікації, забезпечення відповідною матеріально-технічною базою;
  - одержувати від структурних підрозділів Університету інформацію, яка потрібна для вирішення поставлених перед лабораторією завдань;
  - контролювати виконання директив, наказів, розпоряджень, інструкцій і вказівок МОН України, рішень вченої ради Університету, наказів та розпоряджень ректора з питань організації і функціонування психологічної служби;
  - за погодженням із завідувачем кафедри залучати науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжний персонал, студентів до участі в роботі лабораторії;
  - визначати різні види робіт з огляду на потреби Університету;

- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків або законних представників (у передбачених законом випадках);
- виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів освіти;
- виконувати свої посадові обов’язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань учасників освітнього процесу і батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

IV. Права та відповідальність

1. Посадові права, обов’язки та відповідальність працівників лабораторії визначаються посадовими інструкціями та правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету.
2. Крім прав зазначених у посадових інструкціях та правилах внутрішнього трудового розпорядку Університету, працівники лабораторії мають право:
  - порушувати питання перед адміністрацією Університету щодо створення умов для ефективної роботи та підвищення кваліфікації, забезпечення відповідною матеріально-технічною базою;
  - одержувати від структурних підрозділів Університету інформацію, яка потрібна для вирішення поставлених перед лабораторією завдань;
  - контролювати виконання директив, наказів, розпоряджень, інструкцій і вказівок МОН України, рішень вченої ради Університету, наказів та розпоряджень ректора з питань організації і функціонування психологічної служби;
  - за погодженням із завідувачем кафедри залучати науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжний персонал, студентів до участі в роботі лабораторії;
  - визначати різні види робіт з огляду на потреби Університету;

- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ психологічної служби;
- ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- захищати професійну честь і гідність;
- здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами Університету;
- отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку;
- відмовитись від виконання розпоряджень керівника (директора) в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи;
- організовувати і проводити за погодження з ректором психолого-педагогічні дослідження в межах Університету;
- брати участь в організації та проведенні навчально-методичних семінарів, конференцій;
- залучати до роботи лабораторії співробітників та студентів Університету.

3. Крім відповідальності зазначеної у посадових інструкціях та правилах внутрішнього трудового розпорядку Університету, працівники лабораторії несуть відповідальність за:

- своєчасність та якість виконання покладених на них обов'язків, наказів, розпоряджень адміністрації та завідувача кафедри;
- об'єктивність поданих даних статистичної інформації та звітності;
- організацію праці та стан трудової дисципліни;
- використання прав, що надаються цим Положенням.

4. Працівники лабораторії несуть відповідальність за розголошення у будь-який спосіб персональних даних інших осіб, що стали відомі у зв'язку з виконанням професійних обов'язків.

5. Працівники лабораторії несуть етичну відповідальність за особистими зобов'язаннями згідно з Етичним кодексом психолога.

V. Керівництво

1 Лабораторію очолює завідувач, який є педагогічним працівником і призначається та звільняється з посади наказом ректора.

2 На посаду завідувача лабораторії призначається особа, яка має освітній ступінь «Магістр» зі спеціальностей відповідно до профілю лабораторії (психологія, практична психологія) з досвідом науково-педагогічної роботи та роботи за спеціальністю.

3 Завідувач лабораторії у своїй роботі підпорядковується завідувачу кафедри.

4 Завідувач лабораторії, керуючись науково-методичними підходами, здійснює організаційно-розпорядчі, контролюючі та консультативні види діяльності визначені посадовою інструкцією.

5 Завідувач лабораторії:

- здійснює керівництво лабораторією, забезпечує раціональний добір кадрів;

- створює належні умови для організації роботи лабораторії;

- проводить моніторинг нормативно-правової бази в межах посадових повноважень;

- здійснює контроль за веденням документації лабораторії;

- вирішує питання діяльності лабораторії відповідно до цього Положення;

- забезпечує виконання рішень керівництва та надає звіти про їх виконання;

- готує проекти наказів і локальних нормативних документів, що стосуються діяльності лабораторії і подає їх на затвердження ректору;

- розподіляє обов'язки між працівниками лабораторії;

- розробляє посадові інструкції працівників лабораторії;

- контролює дотримання працівниками лабораторії трудової дисципліни;

- ініціює перед адміністрацією застосування заохочень та дисциплінарних стягнень до працівників лабораторії;

- контролює виконання плану роботи лабораторії;

- щорічно звітує на Вченій раді про результати діяльності лабораторії;

- вирішує інші питання діяльності лабораторії відповідно до цього Положення та в межах повноважень, визначених посадовою інструкцією.

6 Завідувач лабораторії несе відповідальність за:

- своєчасність і якість виконання покладених на лабораторію завдань і функцій;

- своєчасність надання інформації та опрацювання документів;

- об'єктивність, достовірність наданої інформації та звітності;

- якісне ведення документації лабораторії;

- організацію безпеки праці та трудової дисципліни працівників лабораторії.

7 Завідувач лабораторії додержується вимог чинного законодавства України, Статуту університету, цього положення, посадової інструкції, наказів та розпоряджень адміністрації, вказівок завідувача кафедри психології.

VI. Взаємовідносини

1 Лабораторія у своїй роботі співпрацює з усіма структурними підрозділами Університету.

2 Взаємовідносини з підрозділами та службами ґрунтуються на основних положеннях Статуту Університету та положеннях про структурні підрозділи та служби.

3 Розмежування обов'язків між Лабораторією та іншими підрозділами Університету зі спільних питань діяльності здійснюється за наказами ректора Університету.

4 Лабораторія співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.